

Veranderingen **Aanbeste**

Op 1 april 2013 is de nieuwe Aanbestedingswet 2012 (hierna: de 'Aanbestedingswet') in werking getreden. Facilitair dienstverlener Asito B.V. uit Almelo heeft een "White Paper Nieuwe Aanbestedingswet" op haar website geplaatst, waarin zij een toelichting geeft op de Aanbestedingswet. Hieronder vindt u een samenvatting van Asito's White Paper en worden de belangrijkste zaken en wijzigingen op een rij gezet.

De definitie van 'aanbesteden' is volgens de Dikke Van Dale: 'ondernemers in de gelegenheid stellen er de prijs van op te geven'. De Aanbestedingswet is van toepassing op aanbestedende diensten en speciale sectorbedrijven. Er kan grofweg gesteld worden, dat alles dat overheid of semi-overheid is, een aanbestedende dienst betreft. Daarnaast geldt de Aanbestedingswet voor organisaties aan wie de aanbestedingsplicht is doorgelegd; bijvoorbeeld in subsidievoorwaarden. Ook geeft de Aanbestedingswet regels voor alle aanbestedingen boven en onder de Europese aanbestedingsdrempels.

De Aanbestedingswet en het bijbehorende Aanbestedingsbesluit vervangen de raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen Bao, Bass en Wira. In de Aanbestedingswet staan beleidsmaatregelen, zoals de Richtsnoeren Leveringen en Diensten, die richting geven aan de praktijk van aanbesteden. Daarnaast regelt de Aanbestedingswet zaken als objectieve en transparante procedures, het creëren van maatschappelijke waarde en de gunningscriteria (zie hierna).

De Aanbestedingswet bestaat uit vier delen:

- deel 1** algemene bepalingen voor alle opdrachten;
- deel 2** bepalingen voor het aanbesteden van overheidsopdrachten gelijk aan of boven de Europese aanbestedingsdrempels;

Foto: Asito.

deel 3 bepalingen voor het Europees aanbesteden van speciale sectoropdrachten gelijk aan of boven de Europese aanbestedingsdrempels;

deel 4 overige bepalingen, zoals de regels over de Gedragsverklaring aanbesteden.

Een aantal bepalingen uit de Aanbestedingswet is nader uitgewerkt in het Aanbestedingsbesluit. Verder is aanbesteden maatwerk en daarom kan niet alles in regelgeving vorm worden gegeven. De Minister van EZ stelt dan ook op diverse onderwerpen nieuwe beleidsmaatregelen voor. Zij zullen richting (moeten) geven aan de praktijk van aanbesteden en zullen de verdere professionalisering ervan ondersteunen en stimuleren.

Belangrijkste veranderingen

De belangrijkste veranderingen in de Aanbestedingswet zijn:

dingswet op een rijtje

Objectiviteit: de aanbestedende dienst is verplicht op basis van objectieve criteria te bepalen welk type procedure hij kiest en welke ondernemers hij tot die procedure toelaat. Als de ondernemer daarom vraagt, moet de aanbestedende dienst zijn keuze(s) schriftelijk motiveren.

Creëren van maatschappelijke waarde: de aanbestedende dienst genereert bij het aangaan van een overeenkomst zoveel mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen. Het gebruik van het gunningscriterium Economisch Meest Voordelige Inschrijving ('EMVI') is bij aanbestedingen boven de Europese aanbestedingsdrempels in beginsel verplicht gesteld.

Clusteren: het onnodig samenvoegen van opdrachten is niet toegestaan. Als de aanbestedende dienst toch opdrachten clusterd, dient hij die keuze te motiveren in de aanbestedingsstukken.

De aanbestedende dienst is gehouden een opdracht op te delen in meerdere percelen, tenzij hij dit niet passend acht en dat in zijn aanbestedingsstukken motiveert. Dit splitsen is voorgeschreven om gespecialiseerde (vaak kleinere) bedrijven ook een kans van gunning te geven.

Daarnaast zouden werken onder de € 1,5 miljoen en diensten onder de Europese drempel minder vaak via de openbare procedure moeten worden aanbesteed. Hierdoor worden kleine aanbestedingen veel te kostbaar en tegelijkertijd maken de lokale ondernemers minder kans op gunning dan gewenst.

Beperking administratieve lasten: de aanbestedende diensten beperken de administratieve last(en) zoveel mogelijk. Zo moeten de aanbestedingsstukken kosteloos ter beschikking worden gesteld.

Proportionaliteit: er is veel aandacht voor de eisen om mee te kunnen doen aan een aanbesteding. Hierin volgt de wetgever het proportionaliteitsbeginsel dat luidt, dat de eisen redelijk moeten zijn in verhouding tot de omvang van de opdracht. De aanbestedende dienst neemt het proportionaliteitsbeginsel in acht. Ter invulling daarvan is de Gids proportionaliteit opgesteld. In het Aanbestedingsbesluit is de Gids proportionaliteit als verplicht te volgen richtsnoer aangewezen. Verder dient de aanbestedende dienst de voorschriften toe te passen, of in zijn aanbestedingsstukken te motiveren waarom hij daarvan afwijkt. Door het proportionaliteitsbeginsel wordt het MKB in staat gesteld om vaker mee te kunnen doen met een aanbesteding.

Alcatel-termijn: de Alcatel-termijn is verlengd van vijftien naar twintig kalenderdagen na verzending van de gunningsbeslissing. De aanbestedende dienst neemt een opschortende termijn van ten minste twintig kalenderdagen in acht, voordat hij overgaat tot het sluiten van de beoogde overeenkomst.

Eigen verklaring: het gebruik van het vastgestelde model Eigen verklaring is voorgeschreven en de aanbestedende dienst vermeldt welke gegevens en inlichtingen de ondernemer dient te verstrekken. In de Eigen verklaring geeft de ondernemer aan of uitsluitingsgronden op hem van toepassing zijn, of hij voldoet aan de gestelde geschiktheids-eisen, etc.

Gedragsverklaring aanbesteden: de door de Minister van Justitie af te geven Gedragsverklaring aanbesteden, die niet ouder mag zijn dan twee jaar, vervangt de Verklaring omtrent Gedrag ('VOG'). Met de Gedragsverklaring aanbesteden kan de ondernemer aantonen, dat uitsluitingsgronden niet op hem van toepassing zijn.

Geschiktheidseisen: geschiktheidseisen mogen bij aanbestedingen boven de Europese aanbestedingsdrempels geen betrekking hebben op de omzet, tenzij de aanbestedende dienst dit met zwaarwegende argumenten motiveert in zijn aanbestedingsstukken. Als toch omzeteisen worden gesteld, dan zijn deze gemaximeerd tot 300% van de opdrachtwaarde.

Aankondigingen: (voor)aankondigingen moeten plaatsvinden via het elektronisch systeem voor aanbestedingen (TenderNed).

EMVI verplicht: de aanbestedende dienst is in beginsel gebonden aan het gunningscriterium EMVI. Het criterium laagste prijs mag alleen worden gehanteerd, indien de aanbestedende dienst in zijn aanbestedingsstukken motiveert waarom dat gebeurt.

Transparantiebeginsel: de aanbestedende dienst handelt transparant (in het geval van Europese en nationale aanbestedingen). Hij deelt alle inschrijvers de gunningsbeslissing met de relevante redenen mee (in het geval van een meervoudig onderhandse procedure).

Meervoudige onderhandse aanbesteding: bij een meervoudige onderhandse aanbesteding nodigt de aanbestedende dienst een x-aantal partijen uit om een offerte in te dienen. Dit zullen partijen zijn waarmee de aanbestedende dienst al eerder zaken heeft gedaan. De Aanbestedingswet zegt niets over partijen die buiten de boot vallen bij de uitnodigingen.

Er zijn echter tal van mogelijkheden om daadwerkelijk alle partijen een gelijkwaardige offertekans te bieden.

Samenvattend

De Aanbestedingswet zorgt voor meer proportionaliteit, meer duidelijkheid, minder administratieve lasten en voor meer overeenstemming in het woud aan procedures. Ook komt er een klachtenregeling en de laagste prijs is niet langer alleen van belang bij de aanbesteding. De Aanbestedingswet maakt een einde aan hindernissen voor ondernemers, zoals de eisen qua omzet of ervaring en stelt paal en perk aan de neiging om werken te clusteren. De Gids proportionaliteit is bijzonder nuttig, maar tot op heden niet meer dan een richtsnoer. ●

DISCLAIMER

DE INFORMATIE IN ASITO'S WHITE PAPER (DIE ROOFS HIERBOVEN SAMENGEVAT HEEFT WEERGEGEVEN) HEEFT LOUTER EEN ALGEMEEN EN INFORMATIEF KARAKTER. AAN DE INHOUD VAN DE WHITE PAPER EN/OF DEZE SAMENVATTING KUNNEN DAN OOK GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND. HOEWEL ASITO BIJ HET SAMENSTELLEN VAN DE WHITE PAPER EN ROOFS BIJ HET MAKEN VAN DEZE SAMENVATTING UITERSTE ZORG HEBBEN BETRACHT, SLUITEN ZIJ BEIDE IEDERE AANSPRAKELIJKHEID UIT VOOR ONJUISTHEDEN, ONVOLLEDIGHEDEN EN EVENTUELE GEVOLGEN VAN HET HANDELEN OP GROND VAN INFORMATIE DIE IS ONTLEEND AAN DE WHITE PAPER DAN WEL DEZE SAMENVATTING.

Dit artikel kunt u downloaden op www.dakweb.nl